

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.521/2018/8. szám

A Debreceni Ítéltábla az Olsavszky Ügyvédi Iroda, dr. Olsavszky Péter ügyvéd (cím) által képviselt I.rendű felperes neve (cím) I. rendű felperesnek, továbbá az ugyancsak az Olsavszky Ügyvédi Iroda, dr. Olsavszky Péter ügyvéd (cím) által képviselt II.rendű felperes neve (cím) II. rendű felperesnek - a dr. **M. I.** jogtanácsos (cím) által képviselt **alperes neve** (korábbi elnevezése: F. K. Bank Zrt.) (cím) alperes ellen devizaszerződés részleges érvénytelenségének megállapítása iránt indult perében az Egri Törvényszék 27.P.20.596/2017/17. számú ítélete ellen a felperesek által 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla a felperesek tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmét elutasítja.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 10 000 (tízezer) forint másodfokú eljárással felmerült költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felek 2008. június 11. napján kölcsönszerződést kötöttek egymással, mely alapján az alperes 399 974 CHF összegű hitelkeretet biztosított a felperesek részére.

A közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés III/8. pontja szerint „Az Adós, Zálogkötelezett és Készfizető kezes kijelentik, hogy a Hitelezőnél/Zálogjogosultnál vezetett számlák, a Hitelező/Zálogjogosult bizonylatai, nyilvántartásai és üzleti könyvei alapján készített közjegyzői ténytanúsítványt elfogadják az ingatlanvásárlási kölcsönszerződés szerinti Kölcsön folyósításának időpontja, a folyósított kölcsön összege, valamint a jelen közjegyzői okirat szerinti jogügyletek alapján keletkezett, valamint fennálló kölcsön, járulék és egyéb tartozás mindenkor összege közokirati tanúsításként. Alávetik magukat annak, hogy az e jogügyletekből keletkezett, valamint a fennálló tartozás mindenkor mértékét esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetére is, a hitelező vagy a zálogjogosult felkérésére a fenti módon közjegyző tanúsítsa.”

A felperesek keresetükben a kölcsönszerződés III/8. pontjában foglalt rendelkezés tisztességtelenségének, a szerződés részleges érvénytelenségének megállapítását kérték a Polgári

törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban Ptk.) 209. § és a 209/B § (1) bekezdése, illetve a 18/1999. (II.5.) Kormányrendelet (1) bekezdés a) b) és j) pontjai alapján azzal, hogy a tisztességtelen feltétel a szerződő feleket az nem jogosítja és nem kötelezi. Kérték továbbá az alperest a perköltség viselésére kötelezni.

Az alperes kérte a felperesi kereset elutasítását, valamint a felpereseknek a felmerült perköltségekben való marasztalását.

Álláspontja szerint a megállapítási kereset Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban Pp.) 123.§ rendelkezéseiben írt feltételei nem állnak fenn, a kereset érdemben is megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította és kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 7 500 - 7 500 forint perköltséget.

Rögzítette a Pp. 163. § (2) bekezdése alapján, hogy a szerződés fogyasztói jellegű, a támadott rendelkezést a felek egyedileg nem tárgyalták meg.

Megállapította, hogy megállapítási kereset előterjeszthető volt a 123. § alapján, hiszen a támadott rendelkezés kiesése esetén sincs lehetőség marasztalást kérni, a felperesek jogmegóvási helyzete a közvetlen végrehajtás folytán igazolt.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban Vht.) szerződés megkötésekor hatályos 21. § (1) és (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a végrehajtás nemfizetés esetén kezdeményezhető lenne a felperesekkel szemben akkor is, ha a szerződés a III/8. pontot nem tartalmazná, hiszen nem a hozzájárulás, hanem a jogszabályi rendelkezések és a felmondás ténye eredményezi a közvetlen végrehajthatóságot. A szerződés III/8. pontjának kiesése sem járna azzal, hogy a felperesekkel szemben megindult végrehajtást meg kellene szüntetni.

Rögzítette, hogy a támadott rendelkezés nem tartalmaz olyan, a felek közötti jogviszonyban jelentkező egyenlőtlenséget, indokolatlan hátrányt a felperesekre nézve, mely megfelelné a Ptk. 209. § (1) bekezdésének.

Kifejtette, hogy az alperesnek a rá irányadó jogszabályok szerint folyamatos nyilvántartást kellett vezetnie a fennálló követelésekről, amelyről negyedévente jelentést kellett tennie, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban Hpt.) 206. § (1) bekezdése alapján pedig legalább évente egy alkalommal, valamint a szerződés lejártakor egyértelmű, közérthető és teljes körű írásbeli kimutatást kellett küldjön az ügyfeleinek, amelyet a kimutatást - a Hpt. 206. § (2) bekezdése értelmében - elfogadottnak kellett tekinteni, ha az ügyfél a kézbesítéstől számított 60 napon belül írásban nem emelt kifogást. Az így kimutatott tartozás ténytanúsításának elfogadása nem jelenti azt, hogy a kikötés a fogyasztóra nézve hátránnyal jár, hiszen a felperesek kötelezettsége a tartozás megfizetése, a szerződés szerinti összegben, gyakorisággal (esedékességgel) és futamidőn keresztül, mely teljesítés elszámolásáról az adós folyamatos tájékoztatást kap, annak vitatása esetén a jogorvoslat a fentiek szerint megilleti.

A szerződés III/8. pontja világos és érthető, nem leplez semmit, az magából a jogszabályi környezetből következik, és nem jár olyan hátránnyal a felperesek számára, mely jogorvoslattal nem hárítható el.

Megállapította, hogy a rendelkezés a 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján sem minősül tisztességtelennek, hiszen semmilyen tekintetben nem jelenti a szerződés bármely rendelkezésének az értelmezését.

A 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja sem alkalmazható, mivel a kikötés nem tartalmaz utalást arra, hogy az alperes lenne kizárólagosan jogosult az általa nyújtott szolgáltatás (kölcsön) szerződésszerűségének megállapítására.

A szerződési kikötés nem ütközik a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontjába sem, nem eredményezi a bizonyítási teher megfordulását. Abban az esetben ugyanis, ha a pénzügyi intézmény a felperes szerződésszegő magatartása miatt pert indít, mind a felmondás jogszerűsége, mind a tartozás összecszerűsége tekintetében a pénzügyi intézményt terheli a bizonyítás. A ténytanúsítvány nem minősül tartozáselismerő okiratnak. A végrehajtási záradék kibocsátása során a szerződésszegés, a felmondás jogszerűsége érdemben nem vizsgálható, azt az adós a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben vitathatja. Ebben az esetben a bizonyítási teher a Pp. 369. § és a 164. § (1) bekezdése szerint alakul, és az nem a támadott szerződési feltétel eredménye. A felperesek tévesen hivatkoztak a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (továbbiakban Közjegyzői tv.) 146. §-a és 147/A. § rendelkezéseire, mert a közjegyzői ténytanúsítvány a felmondás tényét tartalmazó nyilatkozatot tanúsítja közhitelesen, amely a Közjegyzői tv. 111. § (1) bekezdése szerinti ténytanúsító okirat.

A Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a felpereseket az alperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdés alapján megállapított ügyvédi munkadíj, mint perköltség megfizetésére.

A felperesek fellebbezésükben elsődlegesen kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a felperesek kereseti kérelmének helyt adó döntés meghozatalát. Arra az esetre, ha az ítéletábra álláspontja szerint a bizonyítási eljárás megismétlése vagy olyan tartalmú kiegészítése szükséges, melynek terjedelme meghaladja a másodfokú eljárás kereteit, kérték az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását. Egyidejűleg kérték, hogy az ítéletábra az alperest marasztalja a perrel felmerült költségeikben.

Továbbra is állították, hogy a keresettel érintett szerződési kikötés tisztességtelen, mivel ez alapozza meg a végrehajtás elrendelésének lehetőségét, és ezzel a fogyasztó és hitelező közötti egyensúlytalanságot is megteremti. A fogyasztó felperesek a végrehajtási záradék kibocsátásával a bizonyítási teher tekintetében jelentősen kedvezőtlenebb helyzetbe kerülnek. Utaltak arra is, hogy amennyiben az alperesnek a követelését az adósok elleni perben kellene érvényesítenie, úgy a bíróságnak hivatalból kell az eljárás bármely szakaszában észlelnie a követelés alapjául szolgáló szerződési feltétel tisztességtelen jellegét, közvetlen végrehajtás lehetősége esetén a közjegyzőnek a szerződési feltételek tisztességtelenségét nem kell vizsgálnia.

Ismételten kifejtették, hogy 2018. január 1. napját követően már nem indítható végrehajtás megszüntetése iránti per azon okból, hogy a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre. Hivatkoztak az Alkotmánybíróság 46/1991. (IX.10.) AB határozatában foglaltakra akként, hogy az emberi méltóságot, mint alapvető jogot elismerő Alaptörvénnyel ellentétes az az értelmezés, mely szerint kielégíti a Vht. 23/C. § (2) bekezdésében és a Közjegyzői tv. 112. § (2) bekezdésében írtakat önmagában az, ha a hitelező a kölcsönszerződést közjegyzői okiratban mondja fel, és ilyen okirat igazolja azt is, hogy a felmondás az adóshoz megérkezett. Utaltak arra, hogy ez az okirat csak a felmondás és megérkezés tényét támasztja alá, de a szerződés megszűnését nem.

Állították, hogy a szerződési feltétel a 18/1999. (II.5.) Kormányrendelet 1. § (1) bekezdés b) pontjába ütközik, hiszen az alapján az alperes minden vitarendezési módtól elzárkózva, végrehajtást kezdeményezve kijelentheti, hogy a felperesek teljesítése nem szerződészerű. A szerződési kikötés a Kormányrendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja szerint is tisztességtelen, emellett nem világos, mivel azt a látszatot kelti, hogy a felek kölcsönösen, azaz alperes által is vállalt kötelezettsége a ténytanúsítvány elfogadása, leplezi, hogy az alperes kizárólag előnyökhöz jut.

Továbbra is állították, hogy a bank könyvei és nyilvántartásai nem minősülnek közhiteles nyilvántartásnak, a bank pedig nem hatóság, így a ténytanúsítvány nem tekinthető közokiratnak a Közjegyzői tv. 146. § (1) bekezdése és 147/A. § alapján.

A felperesek kérték a tárgyalás felfüggesztését az Európai Unió Bírósága előtt C-34/2018. szám alatt folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárásra figyelemmel.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását annak helyes indokai alapján, egyidejűleg bejelentette, hogy az alperes cégneve **alperes neve**.-re változott, és csatolta erről a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága által kiállított Cg.01-10-045.../246. alatti végzést.

A felperesek tárgyalás felfüggesztése iránti kérelme nem alapos.

A tárgyalás felfüggesztésének egyes kérdéseiről szóló 3/2005. (XI.14.) PK-KK vélemény indokolása szerint a tárgyalás felfüggesztésére az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének mintegy alternatívájaként van lehetőség, ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükséges az Európai Közösséget létrehozó szerződés, vagy valamely közösségi jogi aktusa értelmezése körében az Európai Unió Bíróságának állásfoglalására.

A 93/13/EGK. tanácsi irányelv 3. cikk (3) bekezdése, és a melléklet 1. q) pontja szerint egyértelműen tisztességtelennek tekinthető az olyan szerződési feltétel, amely kizárja vagy gátolja a fogyasztó jogainak érvényesítését peres eljárás kezdeményezése vonatkozásában vagy más jogorvoslati lehetőség igénybevételében, illetőleg, amely olyan bizonyítási terhet ró a fogyasztóra, melyet az alkalmazandó jog értelmében rendesen a másik szerződő félnek kellene viselnie. A jelen perben alkalmazandó 18/1999. (II.5.) Kormányrendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja a nemzeti jogba is átültette ezen rendelkezést, a bizonyítási terhet fogyasztó hátrányára megváltoztató szerződési kikötés a nemzeti jog szabályai szerint is további vizsgálat nélkül tisztességtelen. Azt azonban, hogy adott szerződésben szereplő szerződési kikötés a bizonyítási terhet megfordítja-e ténylegesen, a szerződési kikötés értelmezése, valamint a fent ismertetett Európai Unió és nemzeti jogi szabályozás alapján a nemzeti bíróság jogosult és köteles eldönteni. Az irányelv további értelmezése e körben az ítélőtábla megítélése szerint indokolatlan, ezért a tárgyalás felfüggesztésének 3/2005. (XI.14.) PK-KK véleményben foglalt feltétele sem áll fenn.

Az Európai Unió Bíróságának döntése a felperesek fellebbezésében foglaltakkal ellentétben nem teremt a Pp. 229. § (1) bekezdése szerinti ítélt dolgot, az nem a peres felek közötti jogvitát dönti el, hanem csupán az adott uniós normát értelmezi, mely értelmezést felhasználva hozhatja meg a nemzeti bíróság adott perben a döntését. A peres felek jogvitáját érdemben elbíráló határozatot nem az Európai Unió Bírósága, hanem a tagállami bíróság hozza meg, mely során figyelembe veszi az Európai Unió Bírósága által adott választ. Mindezekre tekintettel az ítélőtábla a felperesek tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította, mely végzés ellen a Pp. 155. § (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezésnek nincs helye.

A felperesek fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság eljárásra során eljárási szabálysértés nem történt, az elsőfokú bíróság a tényállást a döntéshez szükséges mértékben feltárta, azt helyesen állapította meg. A felperesek keresete körében a bíróságnak jogkérdésben kellett döntenie, erre tekintettel a felperesek másodlagos kereseti kérelmében hivatkozott, bizonyítási eljárás megismétlésének vagy jelentős tartalmú kiegészítésének szükségessége nem merülhetett föl, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdésében írt feltételei nem állnak fenn. Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból helyes jogi következtésre jutott, amellyel az ítélőtábla is egyetértett, azt

megismételni nem kívánja, azonban a felperesek fellebbezésére tekintettel hangsúlyozza az alábbiakat.

A Kúria 1/2018. gazdasági elvi döntésében, illetőleg az azt követően BH 2018.146. szám alatt közzétett eseti döntésben kifejtettekkel egyezően, amennyiben az alperes a szerződésből eredő követelését a felperesekkel szemben perben érvényesítené, a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében őt terhelné annak bizonyítása, hogy a szerződés milyen tartalommal jött létre, milyen összeget folyósított a felperesek részére, a felperesek milyen összegeket teljesítettek és ennek eredményeképpen mekkora a fennálló tartozásuk. Erre vonatkozó tényállításai nyilvánvalóan a saját nyilvántartásán alapulnak, a perben bizonyítási kötelezettségének akként tehet eleget, hogy bemutatja a nyilvántartás elszámolási elveit, módszereit és adatait, levezeti a számításait. Amennyiben a felperesek mindezt követően is állítják, hogy az alperes elszámolása nem megfelelő, illetőleg részükről nagyobb összegű teljesítés történt, e perben is a felperesekre hárulna a bizonyítási teher, hiszen - ahogyan az elsőfokú bíróság is rámutatott - az alperest folyamatos nyilvántartás-vezetési, beszámoló az ügyfél részére megküldött teljes körű írásbeli kimutatás kifogás hiányában elfogadottnak tekintendő. Ténylegesen tehát a per tárgyává tett kikötés nem befolyásolja a fogyasztó bizonyítási kötelezettségét.

A felperesek fellebbezésében foglaltakra figyelemmel az ítéletábra továbbá utal arra is, hogy a bíróságnak nem kötelezettsége, hogy a jogvita tárgyát képező szerződés valamennyi rendelkezését hivatalból vizsgálja a felek által nem hivatkozott semmisségi felderítési érdekében. A semmisségi ok hivatalbóli észlelésének kötelezettsége csupán azt jelenti, hogy a bíróságnak a tényállás részévé tett szerződési feltétel érvénytelenségét kell hivatalból észlelnie, ha az érvénytelenség a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható. A felek rendelkezési jogából következően azonban a bíróság a vizsgálódását nem terjesztheti ki olyan szerződési feltételekre, melyre a felek sem kifejezetten, sem nyilatkozataik tartalmát értelmezve nem hivatkoztak (BDT 2015.3361).

A felperesek hivatkozásával ellentétben az adósok 2018. január 1. napját követően sincsenek elzárva attól, hogy a végrehajtási záradék kiállítását követően arra hivatkozva indítsanak pert, hogy a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre. Nem vitathatóan 2018. január 1. napját követően indított, a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény hatálya alá tartozó eljárásokban végrehajtás megszüntetése iránti per ezen okból nem indítható, az új Pp. 528. § (2) bekezdése nem tartalmazza a korábbi Pp. 369. § a) pontjában írt lehetőséget, azonban ezt mindösszesen a párhuzamos perek elkerülése indokolja, az adósok továbbra is jogosultak arra, hogy a szerződés érvénytelenségének megállapítását, és az érvénytelenség jogkövetkezményének levonását polgári peres eljárás keretében kérjék. Ezen peres eljárásban az új Pp. 129. §-a szerint lehetőség van a végrehajtási eljárás felfüggesztésére is. Amennyiben az adósok által indított érvénytelenségi per eredményes, úgy a Vht. 56. § (1) bekezdése szerinti nemperes eljárás keretei között van lehetőség a végrehajtás megszüntetésére vagy korlátozására. Az adósok jogérvényesítési lehetőségét ekként az új Pp. hatálybalépése nem érinti, nem korlátozza.

Tévesen állították a felperesek továbbá, hogy a szerződést tartalmazó okirat csak a támadott szerződési kikötésre figyelemmel alkalmas a Vht. 23/C. § (1) bekezdés a), c), illetve a Közjegyzői törvény 111. § (1) bekezdés a) és c) pontjaiban foglalt konjunktív követelmények kielégítésére. Ezen rendelkezések, illetőleg a szerződéskötés idején hatályos Vht. 21. § (1) bekezdése szerint végrehajtási záradékkal látható el a közjegyzői okirat, ha az tartalmazza a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló vagy egyoldalú kötelezettségvállalást, a jogosult és kötelezett nevét, a kötelezettségvállalás tárgyát, mennyiségét (összegét és jogcímét), valamint a teljesítés módját és határidejét. Ha a kötelezettség feltételnek vagy időpontnak bekövetkezésétől függ, a

végrehajthatóságához az is szükséges, hogy a feltétel vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa. A felek kölcsönszerződését Dr. Sz. Zs. közjegyző K330.-0/..1/2008/3/U. ügyszám alatt közjegyzői okiratba foglalta, egyidejűleg tájékoztatta az adós felpereseket a közvetlen végrehajthatóság lehetőségéről. Ezen közjegyzői okiratba foglalt kötelezettségvállalás alapján az adós tartozásának már lejárt részleteire további feltétel nélkül lehetőség van végrehajtási záradék kiállítására, a teljes tartozás összegére pedig akkor lehet végrehajtási záradékot kibocsátani, ha a végrehajtást kérő a szerződést jogszerűen felmondja, a felmondásnak a Vht. korábbi 21. § (3) bekezdése, jelenlegi 23/C. § (2) bekezdése szerint közokiratba foglalt jognyilatkozattal kell megtörténnie. A felmondás a Ptk. 321. § (1) bekezdése szerint a másik félhez intézett egyoldalú jognyilatkozat, amely a szerződést megszünteti.

Valamennyi szerződés esetében, függetlenül attól, hogy az a jelen perbelihez hasonló szerződési kikötést tartalmaz-e, a jogosult az, aki állást foglalhat arról, hogy a kötelezett a szerződést megfelelően teljesítette-e vagy a szerződést megszegte, és ezért fennállnak a felmondás feltételei. A végrehajtási záradék kibocsátása során a töretlen bírósági gyakorlat szerint (lásd: BH1997.348, BH2002.491) nem vizsgálható, hogy a szerződésszegés valóban bekövetkezett-e, és így az emiatt közölt felmondás jogszerű-e, e vonatkozásban elegendő a végrehajtást kérő egyoldalú nyilatkozata. Hasonlóképpen nem vizsgálható a végrehajtást kérő által állított tartozás aktuális összege sem (azzal a kitételrel, hogy az nem lehet magasabb, mint a közjegyzői okiratba foglalt szerződésben teljes tartozásként meghatározott összeg), amennyiben az adós állítása szerint a felmondás nem volt jogszerű, úgy erre vonatkozó álláspontját perben érvényesítheti, szintén perben hivatkozhat arra, hogy a követelés összege nem a hitelező által megjelölt összeg. Ezen rendelkezéseket ugyanakkor a perben vitatott szerződési kikötés nem érinti, az adósok jogi helyzetében e körben sem okoz változást. A felmondás megtételéről, illetőleg annak közléséről a Közjegyzői tv. 136. § (1) bekezdése alapján közjegyző tanúsítvány állítható ki.

A fellebbezési hivatkozással ellentétben a végrehajtási záradék kibocsátása nem tekinthető a bírósági kényszer kellő alap nélküli alkalmazásának, a magánszféra körébe való indok nélküli beavatkozásnak, az az emberi méltósághoz fűződő jogot sem sérti. A végrehajtás peres út igénybevétele nélküli elrendelése az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem ütközik az Alkotmányba, illetőleg az Alaptörvénybe sem. A 13/2013. (VI.17.) AB határozat szerint jelenleg is irányadó 46/1991. (IX.10.) AB határozatban az alkotmánybíróság kiemelte, hogy a közjegyzői záradék jogintézménye önmagában véve és szükségképpen nem alkotmányellenes, csupán akkor, ha nem előzi meg olyan közjegyzői vagy bírósági eljárás, mely garanciát jelent arra, hogy az adós egyértelműen tudomást szerezzen a vele szemben támasztott követelésről. Az 1245/B/2011. AB határozat szerint pedig a közjegyző által nemperes eljárásban, törvényes jogkörben elkészített okirat meghozatalát, valamint annak végrehajtási záradékkal történő ellátását ugyanolyan garanciális eljárások előzik meg, mint a bírósági határozatokét. A végrehajtás elrendelésére nem automatikusan kerül sor, a közjegyzőnek minden esetben meg kell vizsgálnia, hogy a végrehajtás általános és különös feltételei fennállnak-e. Önmagában az, hogy a jogalkotó ugyanazon fórumra telepíti a határozatok elkészítését és a végrehajthatóság megállapítását, nem sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot. A 3177/2013. (X.9.) AB végzésben is leszögezi, hogy önmagában nem összeegyeztethetetlen az Alaptörvénnyel, ha megfelelő garanciák mellett, előzetes peres eljárás és abban hozott ítélet nélkül indíthat a jogosult végrehajtást az adós ellen, ezzel csökkenthető az ítélkező bíróságok munkaterhe, a hitelező pedig gyorsabban és kisebb költséggel juthat hozzá a követeléséhez, ha az adós önként nem teljesít. Amennyiben a végrehajtással kapcsolatban a felek között vita merül fel, úgy az a bíróság elé kerül, az adós végrehajtás megszüntetése iránt vagy a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti pert indíthat, a záradék törlését kérheti. Az adós az alkotmánybíróság e döntése szerint a végrehajtás megszüntetése iránti perben sem kerül

hátrányosabb helyzetbe ahhoz képest, mint amilyenben egy előzetes perben lenne, hiszen ez utóbbiban bizonyítékként szerepelne a közjegyzői okiratba foglalt szerződés, amellyel szemben a bizonyítási kötelezettség a Pp. 195. § (1) és (7) bekezdésére tekintettel szintén az adóst terhelné. Mindezekre tekintettel önmagában a végrehajtási záradék kiállításának lehetősége Alaptörvénybe foglalt alapvető jogot nem sért.

Nem vitathatóan az alperes nyilvántartásai nem közhitelesek, az alperes nem hatóság, az általa kiállított tanúsítvány a Közjegyzői tv. 146. § (1) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg. A felmondás tényét, valamint a végrehajtást kérő nyilvántartásai szerint fennálló tartozás aktuális összegét a végrehajtást kérő egyoldalú nyilatkozata alapján rögzítő közjegyzői okirat kiállítását ugyanakkor a Közjegyzői tv 111. § lehetővé teszi, ez az okirat jogi jelentőségű tényeket rögzítő közjegyzői tanúsítvány, amely nem azt igazolja, hogy az adós tartozása ténylegesen milyen összegű, csupán annak igazolására szolgál, hogy a jogosult állítása, nyilvántartása szerint az adós tartozása az ott meghatározott összeg. Ennek kiállítását a hitelező akkor is kérheti a közjegyzőtől, ha erről az adóssal előzetesen a szerződésben külön nem rendelkeztek. Megjegyzi az ítéletábra, hogy a fent kifejtettek szerint a közjegyzői okiratba foglalt szerződés végrehajtási záradékkal való ellátásához a végrehajtást kérő által állított tartozás összegéről ilyen, a Közjegyzői tv 111. § szerinti közjegyző tanúsítvány kiállítása és benyújtása sem szükséges.

A felperesek tévesen értelmezték fellebbezésükben a 18/1999. (II.5.) Kormányrendelet 1. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezéseket. Ezen jogszabályhely helyes értelmezése szerint - ahogyan arra az elsőfokú bíróság is helytállóan rámutatott - azon szerződési kikötést tekinti tisztességtelennek, amikor az alperes jogosult az alperesi - tehát például a kölcsön nyújtására vonatkozó - szolgáltatás szerződésszerűségének megállapítására. Ilyen tartalmú kikötés azonban a szerződés támadott pontjában nem szerepel. Annak megítélésére, hogy a másik fél teljesítése szerződésszerű-e, minden esetben a jogosultnak van lehetősége azzal, hogy a szerződésszegés tényét a kötelezett az általa indított eljárásban vitathatja. A jogszabályi rendelkezés helyesen értelmezve éppen annak kiküszöbölésére szolgál, hogy a szerződésben bármely fél a saját teljesítésének szerződésszegését ítélhesse meg kizárólagosan.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesek fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek a másodfokú eljárással felmerült költségeik viselésére, valamint kötelesek megfizetni az alperes másodfokú eljárással felmerült költségeit is, melyet az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján állapított meg, annak megfizetésére ugyanakkor a felpereseket egyetemlegesen kötelezte a Ptk. 334. § (2) bekezdésére figyelemmel.

Debrecen, 2018. november 8.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-